

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

30
1994
2024
RS
RS

REVIZIJSKO POROČILO

Izvajanje in financiranje univerzalne poštne storitve

Revizija smotrnosti poslovanja

Revizijsko obdobje: 1. 1. 2019 do 31. 12. 2021

9 INDUSTRIJA,
INOVACIJE IN
INFRASTRUKTURA

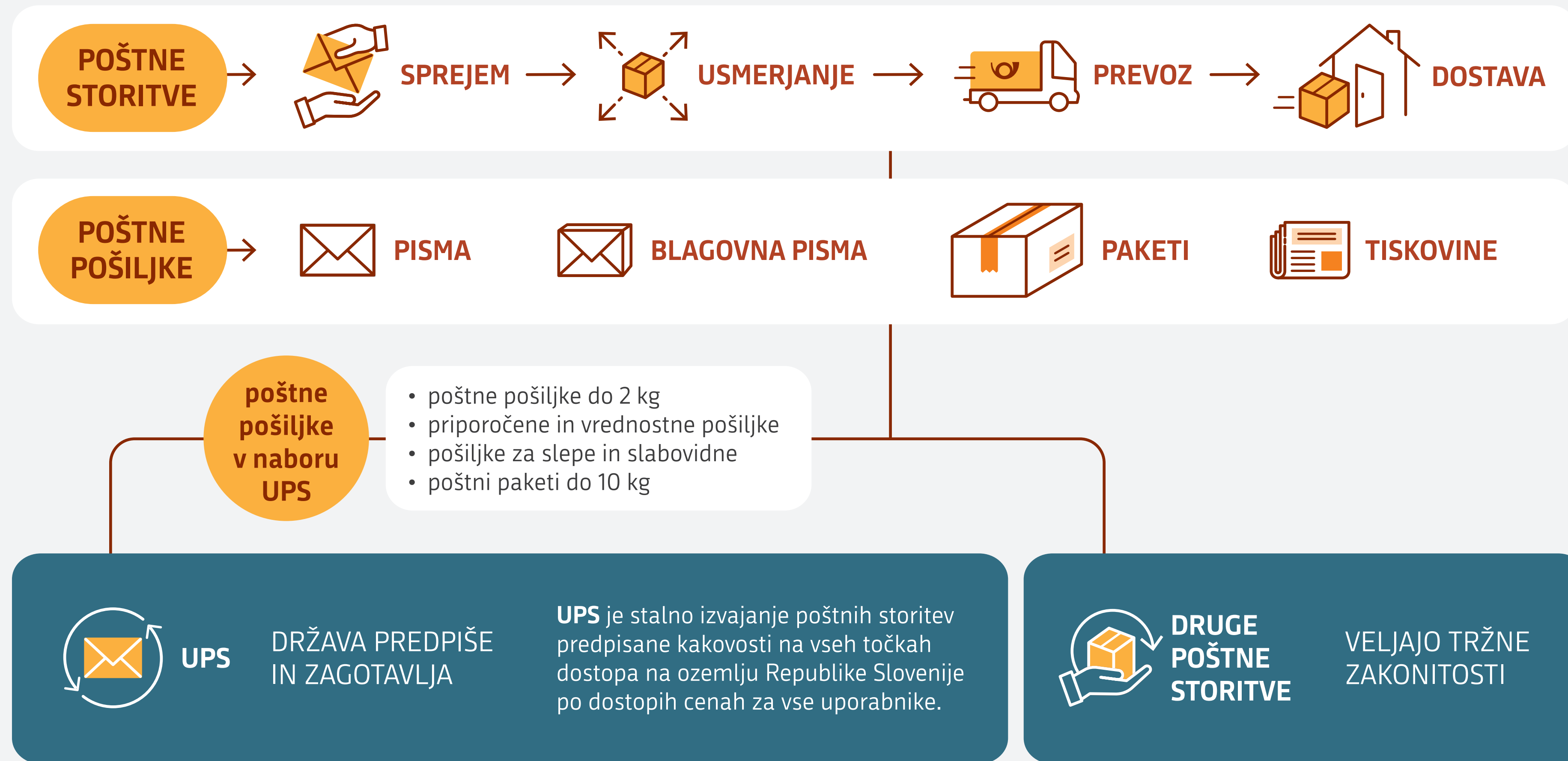

11 TRAJNOSTNA
MESTA IN
SKUPNOSTI

CILJI
TRAJNOSTNEGA
RAZVOJA

Izvajanje in financiranje univerzalne poštne storitve (UPS)

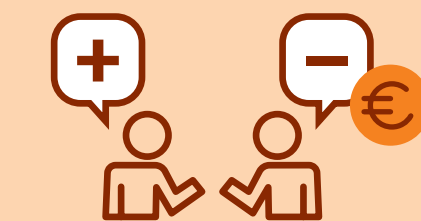
ZAKAJ SMO REVIDIRALI?

upad pisemskih pošilk od 2011 do 2021 za več kot 30%

zmanjšanje števila poštних poslovalnic od 2017 do 2021 za 15%

nestrinjanje glede upravičenosti do nadomestila za izvajanje UPS

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
pripravlja predlogov Zakona o poštних storitvah
in strateških usmeritev zagotavljanja UPS

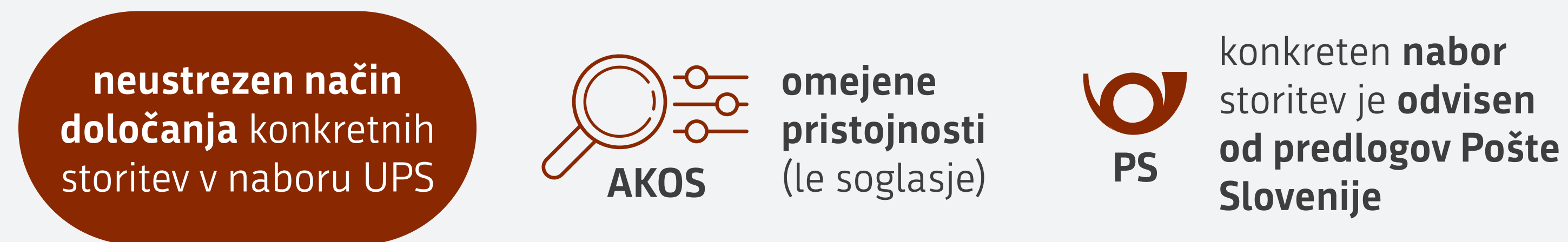
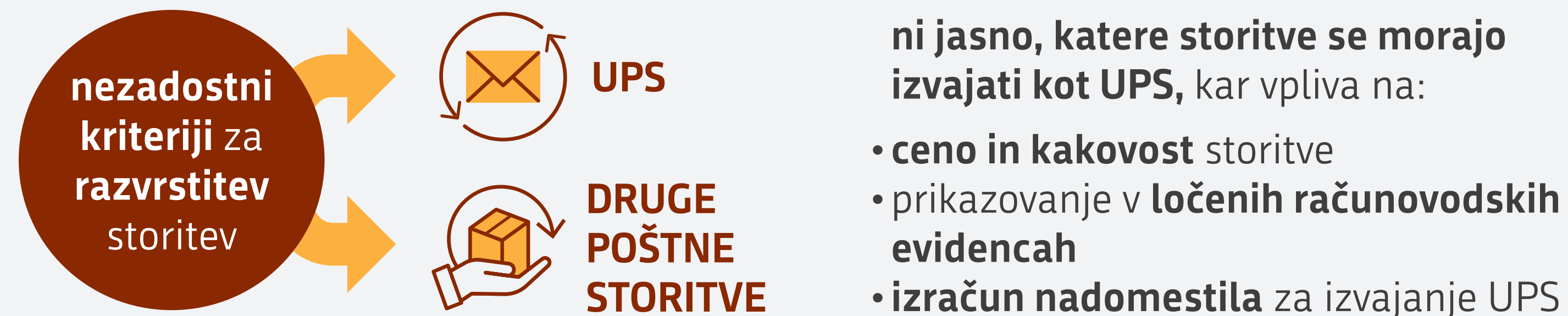
Agencija za komunikacijska omrežja
in storitve Republike Slovenije
regulator in nadzornik trga poštних storitev

Pošta Slovenije d.o.o.
izvajalec UPS

Nejasno razlikovanje med UPS in tržnimi storitvami

POMANJKLJIVI PREDPISI

PRIMER

UPS

priporočeno pismo

osnovna storitev

TRG

priporočeno pismo **s povratnico**

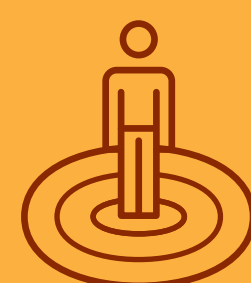
osnovna storitev + dodatna storitev
(povratnica)

ustreznost razvrstitve ?

STRATEŠKE USMERITVE

ni pripravilo strateških usmeritev za zagotavljanje UPS

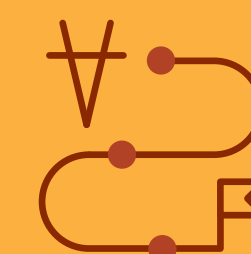
za prilagoditev kakovosti UPS **potrebam uporabnikov** in spremembam v okolju

za zagotavljanje **finančne vzdržnosti** UPS

AKOS ni dalo podlag za izvajanje regulacije trga poštne storitve

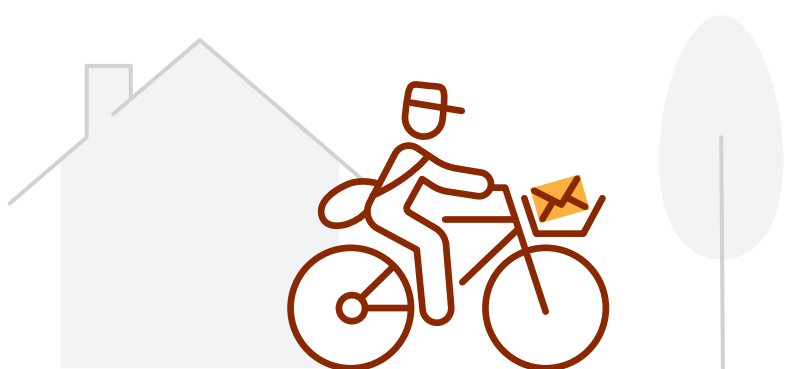

upravljalcu kapitalne naložbe v Pošti Slovenije (SDH) **ni dalo izhodišč za določanje ciljev**

Ali predpisana kakovost UPS odraža potrebe uporabnikov?

POGOSTOST DOSTAVE

zakonsko predpisana dostava **5x na teden**

Ali je potrebna tako pogosta dostava

POŠTNO OMREŽJE

AKOS predpiše gostoto in delovni čas kontaktnih točk (ob vsaki spremembi potrebno soglasje AKOS)

pošta

premična pošta

pogodbena pošta

občine izvajalke pogodbene pošte (ni zakonske podlage)

pretežno dosegala predpisano kakovost ✓

optimizirala poštno omrežje

se ne upošteva v poštnem omrežju

paketomati in paketniki

pismonoška pošta

ROKI PRENOSA

AKOS predpiše roke prenosa

uvredba prednostnih in neprednostnih pošiljk v 2021

Ali bi lahko bili daljši ?

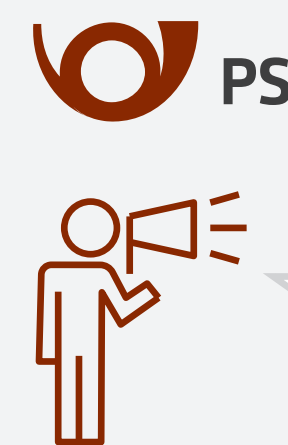

ni izvedlo analize učinkov zakona

- ni celovito spremljala trendov in ni pripravila projekcij razvoja trga
- izvedla pomanjkljive analize potreb uporabnikov

Ni mogoče potrditi, da predpisana kakovost UPS odraža potrebe uporabnikov.

opozorjala in predlagala spremembe kakovosti

izvajanje UPS je finančno nevzdržno

AKOS v 2021 spremenila kakovost

zanemarljivi finančni učinki

Način regulacije cen UPS ni omogočil pokrivanja vseh stroškov

postopek in podlage niso bili ustrezni

ni pristojna, da poda predloge za spremembe cen (le soglasje)

vnaprej ni opredelila podlag za izračun cen UPS

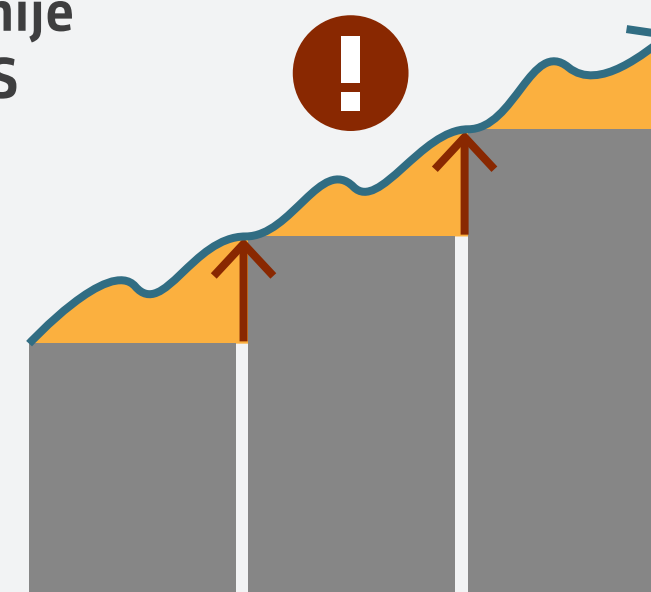
pri izdaji soglasij je upoštevala neustrezne podatke

↑ stroški Pošte Slovenije zaradi izvajanja UPS

■ nepokritost stroškov

↑ dvig cen

■ cene UPS

nezadostno utemeljeni predlogi Pošte Slovenije za zvišanje cen UPS

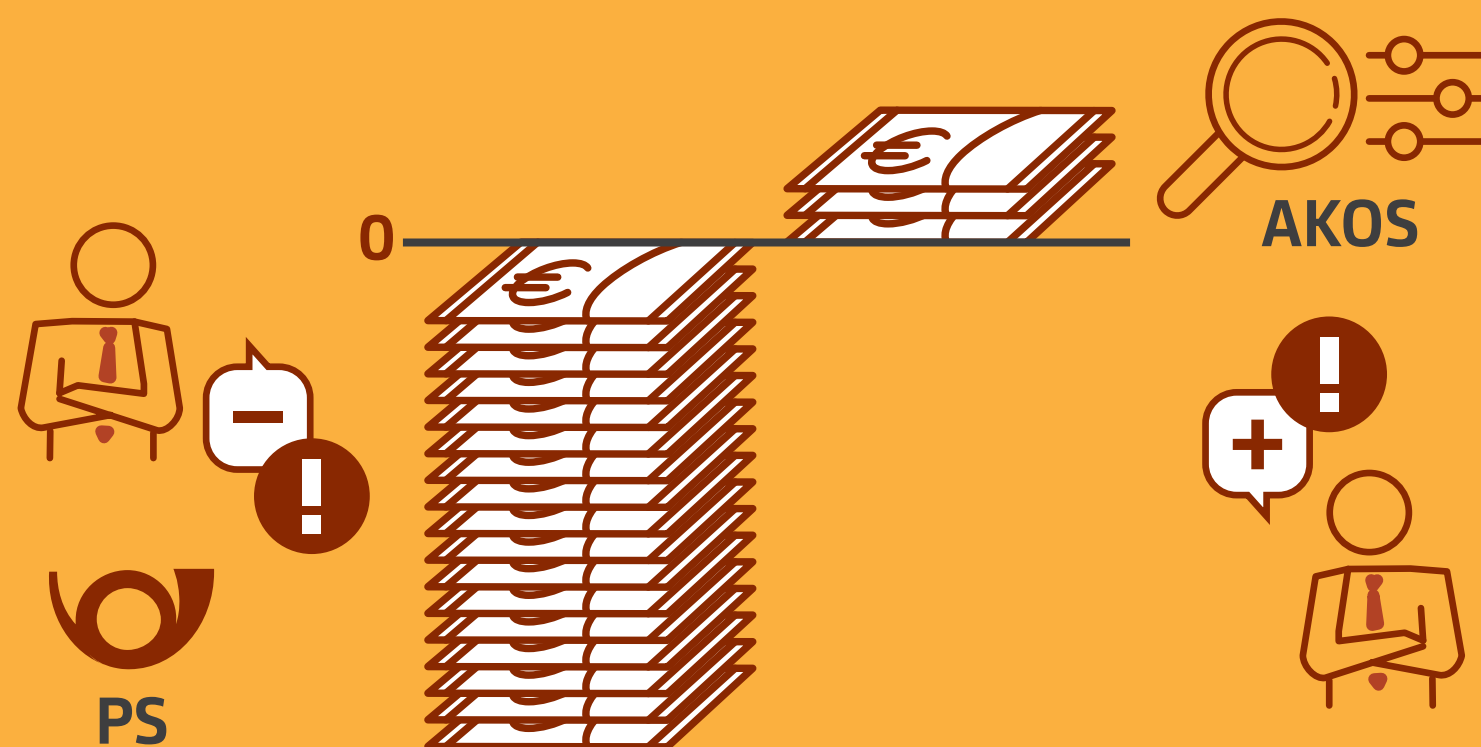
Ali sistem financiranja UPS zagotavlja dolgoročno finančno vzdržnost?

metodologija izračuna nadomestila ni jasno opredeljena

zakon in splošni akti AKOS pomanjkljivo določajo postopek in sestavine izračuna nadomestila

velike razlike v izračunih AKOS in Pošte Slovenije (nekaj milijonov €)

Pošta Slovenije sprožila upravne spore

mehanizem izplačila ne zagotavlja povračila prikrajšanja zaradi obveznosti izvajanja UPS

kompenzacijski sklad

ni bil ustanovljen

izvajalec UPS bi moral sam vplačati največji delež

prispevki Pošte Slovenije in izvajalcev zamenljivih storitev niso zagotovljeni

ne vedo, koliko in kdaj bo treba vplačati

Mnenje računskega sodišča

– Sistem izvajanja in financiranja univerzalne poštne storitve je bil **delno učinkovit.**

✓ Po obdobju, na katero se nanaša revizija, so revidiranci že izvedli nekatere ukrepe.

 Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport mora:

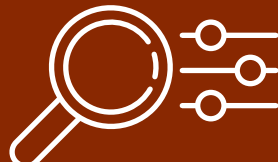
 AKOS mora:

ZAHTEVA ZA
PREDLOŽITEV
ODZIVNEGA
POROČILA

- izvesti **analizo učinkov Zakona o poštних storitvah**
- pripraviti načrt aktivnosti za **pripravo predloga sprememb Zakona o poštних storitvah**
- pripraviti načrt aktivnosti za sprejem **strateške odločitve** glede **obsega zagotavljanja UPS in mehanizma njenega financiranja** v prihodnje

- pripraviti načrt aktivnosti za spremembo splošnih aktov za bolj jasno **poimenovanje poštних pošiljk** in jasno opredelitev **metodologije za izračun nadomestila**
- pripraviti načrt aktivnosti za izvedbo celovite **preveritve izvajalcev na trgu** poštних storitev

 Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport

 AKOS

Računsko sodišče je podalo več **PRIPOROČIL** v zvezi s:

- **spremljanjem analize trga in raziskav potreb uporabnikov** ter njihovim **vplivom na strateške usmeritve** izvajanja UPS
- postopkom in sestavinami **izračuna nadomestila za izvajanje UPS**

- pripravo **projekcij razvoja trga** poštних storitev
- izvedbo celovite **raziskave potreb uporabnikov** poštних storitev